

לודמיר

מקושרים לצדיק מאז ועד היום

להפצת משנתו ותורתו הבהירה של
הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע
סיפורים ותולדותיו, ותולדות זרעו אחריו

| גליון 259 |

פרשת וישלח תשפ"ו

שבוע של חיים

מתורתו של רבינו ותלמידיו הק'

פרשת וישלח

קטנתי מכל החסדים (לב, יא). פירוש, הצדיקים כל מה שהקב"ה משפיע להם כבוד וגדולה הם מקטינים את עצמם ובאים לידי ענוה יתירה, כי מכירים חסדיו יתברך. ולא כהרשעים דכתיב בהו יושמן ישרון ויבעט, זהו 'קטנתי'.

(דברי שלום קודינב)

ויפצר בו ויקח (לג, יא). שמעתי מפה"ק אדמו"ר [רבי יהודה צבי] מסטרעטין זצוק"ל, דידוע דיעקב אבינו ע"ה נתכוון במתנה, שיהיו בני ישראל יכולין לפדות את עצמם בממון מכל צרה וצוקה. זהו 'ויפצר בו', דמקודם רצה שיוכלו להינצל על ידי פיוס ובקשה והשתדלות, ובאם לא - 'ויקח', על כל פנים על ידי מתנה יפדו את גופם ואת נפשם.

(מעשה יחיאל)

ואני אתנהלה לאטי (לג, יד). יעקב אבינו מתחלה אמר: 'כי מעט אשר היה לך לפני, היינו כשהתחיל בה התחיל מעט לפי מדריגתו, ואח"כ אמר: 'ואני אתנהלה לאטי', היינו שהלך מעט מעט לאט לאט מדרגה אחר מדרגה. וכפי ששמעתי מא"א אדמו"ר זצוק"ל, דוד המלך ע"ה ביקש: 'הצילני מכף כל אויבי ומיד שאולי, שלא אשאל ח"ו מדרגה שאינה שלי, רק לפי מדרגתי, כך אמר יעקב אני אלך לאט לאט'.

(בית אהרן מז, א)

קדושת הקדוש

אמרים מובחרים, יקרים ומאירים, מתוך הספר 'קדושת הקדוש' הנמצא בשלבי עריכה

דגים לשבת

הרה"ק רבי שלמה מקארלין לא היה לו פעם אחת כלום על הוצאות שבת, ובערב שבת בשעה מאוחרת השיגה הרבנית עשר גראשין, והלכה לשאול אותו מה תקנה בעד העשרה גראשין, חלות או נרות או דגים. ואמר לה שתקנה דגים, וטעם נתן לדבריו משום מעשה. וסיפר: שפעם אחת נסע איש אחד עם אנייה טעונה חיטים, ונעשה רוח סערה על הים והיה בסכנת טביעה בים. בתוך כך, ראה איש אחד רוכב על סוס, ועלה על הספינה ושאל אותו האיש כמה חיטים יש לו ומה המחיר, וקצב עמו מקח על החיטים, וכתב לו פתקא על הכסף. ואמר לו תלך עם הפתקא לעיר פלוגיט, ושם על יד חנות של בשר תמצא כלב שחור, והסימן עליו שהוא סומא באחת מעיניו, ותראה לו הפתקא והוא ימציא לך הכסף.

אחר כך לקח האיש הרוכב על הסוס וזרק כל החיטים אל הים, ותיכף שקטה הסערה בים. באין ברירה לקח בעל החיטים ממנו הפתקא ונסע לשם, ומצא הכלב כדבריו והראה הפתקא להכלב, והכלב כשכש בזנבו לסימן שילך אחריו, והלך אחריו למקום מערות, מערה לפנים ממערה, ומצא שם אנשים יושבים, ומסר להם המכתב, ועשו עמו חשבון ונתנו לו הכסף. וסיים: זה הכסף הוא ממה שמקמצים מדגים על שבת קודש, על כן יש להם להחיצונים שליטה על אותו הכסף, וכעת שהיה צורך מזון בשביל הדגים, קנה השר של ים החיטים באותו הכסף הנקמץ מן הדגים, כי זה שייך ממילא להדגים. וסיים, כי על כן אינו רוצה לקמץ, ושתקנה בעד העשרה גרושין רק דגים.

(שמע שלמה השלם והמפואר ענינים אות רא)

עיתורי קדוש

לו ביותר, על כן צריך לצמצם בשאר ימים כדי לכבד את השבת."

ובא רבינו ומגלה לנו סוד מכבשונו של עולם, שמי שמקמץ מלקנות דגים לשבת, יש לחיצונים שליטה על אותו הכסף. ועל כן מי שיש בידו מעט מעות, עליו לקנות בזה דגים לשבת.

דבר מועט

סמך לדברי רבינו שאם יש בידו רק מעט מעות, יש להעדיף ולקנות בהם דגים לשבת, אפשר לדקדק מהמובא במסכת שבת (שם): "רב חייא בר אשי אמר רב אפילו דבר מועט ולכבוד שבת עשאו, הרי זה עונג. מאי היא? א"ר פפא: כסא דהרסנא." ופירשו בזה (ראה טור סימן רמב) שהמדובר הוא למי ששעתו דחוקה לו, ואין ידו משגת לענג את השבת כראוי, לכן לכל הפחות יעשה דבר מועט דהיינו שיכין "כסא דהרסנא", המה דגים קטנים, לכבוד שבת.

לא לקמץ

נהגו בני ישראל לענג ולכבד את השבת באכילת דגים, כדאיתא במסכת שבת (ק"ח, א): "במה מענגו? ... בדגים גדולים."

ובספר תקוני שבת (תקון יב) להרב המקובל רבי אברהם הלוי ברוכים תלמיד הרמ"ק, מביא מה ששמע ממרן האריז"ל: "צריך לאכול דג בשבת, מה טוב שיהיה בכל שלש סעודות."

וכיון שדבר זה הוא מכלל עונג וכבוד שבת, מוטל על כל איש ישראל להוציא עליו מהונו, ולא יצמצם ויחסוך בהוצאותיו. ואם יש לו רק מעט ממון, יצמצם את הוצאותיו בשאר ימות השבוע, וכפי שנפסק בשולחן ערוך (או"ח רמב א), חו לשונו: "אפילו מי שצריך לאחרים, אם יש לו מעט משלו צריך לזרו עצמו לכבד את השבת. ולא אמרו 'עשה שבתך חול ולא תצטרך לבריות', אלא למי שהשעה דחוקה

על הציון של הקדוש הזה, הוא ממש כמו שעומדים לפניו בחיים חיותו. (רבי אשר מסטאלין)

לפרטים אודות לינה במלון לודמיר באמצע השבוע, ארגון קבוצות לשבתות, או הכנסת אורחים והמקווה בבית רבינו

04-30-10-900

או במייל: A023011122@GMAIL.COM

נא להתקשר למשרדי הכנסת אורחים לודמיר

סיפור מאילנא דחיי

רבינו הקדוש • צדיקי דורו • הדבקים בחיים

ותשקע האש

שבקדמת העיר, עוד מעט תתפשטנה הלהבות ויהיו הבתים על יושביהם למאכל האש המשתוללת. זעקות אימה נשמעו מכל עבר, ומשפחות רבות נסות על חייהן ומתרחקות ממקור הדלקה.

ובאותו הזמן יצא אפוא הצדיק רבי ברוך וידו אווזת ביד בנו הקטן פייביש, מי שלימים ושנים היה הרבי הקדוש רבי שרגא פייביש מזלישטשיק, כשהוא מוקף במתי מעט חסידים ואורחים, השקיף הרבי וסקר קלות את המתרחש ומיד פתח וסיפר:

"מעשה היה בצדיק רבי ברוך ממעזיבוב' שאש עזה פרצה בעירו, ותצא ותלך מבית לבית וממקום למקום והסכנה גדולה גוראה, ויצאו כל דרי המקום עם דליי מים בידיהם בנסיון לכבות את הדלקה. באותו זמן שכן בעיירה גודו אנשי צבא גדול, והקצין הממונה עליהם פקד על חייליו לסייע לכבות את האש.

ניגש מאן דהוא אל הקצין ואמר לו: מדוע לך ליעיף את חיילך? הלא נמצא כאן בעיר ראבין יהודי גדול, לך ותבקש ממנו שיתן פקודה במאמר פיו שתיעצר השריפה ותיפסק, פנה הגוי לרבי ר' ברוך וביקשו שיעצור את הדלקה המסוכנת. מיד יצא הרבי אל הרחוב וציווה על האש שתכבה, ותשקע האש ותכבה כלא הייתה..."

המשיך האימרי ברוך מוויזניץ והוסיף לספר עוד: לימים היה אותו הקצין בעיר אחרת וגם שם פרצה אש גדולה והייתה מתפשטת והולכת, פנה הקצין הלז אל הרב שהיה דר באותה העיר וביקשו: יבנה נא מר את השריפה! וענה לו הרב בתמיחה: וכי לאדם זקן כמוני הינך מצווה לסחוב דליי מים כבדים ולכבות את הלהבות האש? וכי אין די אנשים צעירים כאן שתבקש מהם לסייע בכיבוי האש?!

תמה עליו הקצין, שלא ידע להבחין בין רב לרבי, ובין קודש הקודשים רבינו ר' ברוך לרב עיירה מן השורה, וזעק מרות: וכי אינך הרב של העיר? אם אתה הרב הרי יש בידך לכבות את האש!..."

סיים הרבי הקדוש את סיפורו ונשא את קולו הקדוש ואמר: "ביסטו א-רבי, ר' ברוך? זאל דאס פיער נישט וויטער גיין?" [באם הינך רבי ר' ברוך, אזי שהאש לא תמשיך להתקדם!]

באותו הרגע שקעה לפתע האש על מקומה, והלהבות הגבוהות שליחכו בעוז, נדמו באחת וכמו נבלעו אל תוך עפר האדמה. כתתה כל הדלקה, ורק בית אחד בלבד נשרף.

לרגל חיי כסלו, הילולת הרה"ק הרבי ר' ברוך ממעזיבוב' (מחותנו של מרן הקדוש רבינו רבי שלמה בן יוסא מקארלין) נכד מרן הבעל שם טוב, ולרגל כי כסלו, הילולת הנושא את שמו הטהור הרה"ק רבי ברוך מוויזניץ בעל האימרי ברוך. זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן.

(על פי: בוציאנא דנהורא, אבן שתיה, ועוד. י"ש"כ להרה"ח ר' חיים מאיר אוביץ שליט"א י"ור ביטאון 'קשר איתן')

היה זה באחד מלילות חודש אב שנת תר"ו בעיירה סאדיגורא. יושב היה קדוש ישראל מרוזין על כסא כבודו, ומשני צדדיו - מחותנו הרה"ק ה'תורת חיים' מקוסוב, ומצידו השני חתנו הצעיר הרה"ק רבי מנחם מענדל, לימים היצמח צדיק מוויזניץ.

ליל וואך-נאכט היה, לרגל הולדת בן בכור לחתנו הדגול ולבתו הצדקנית מרת מרים מאניא. מסובים היו הקהל ועוסקים בעבודת הלילה הקדוש, בראשות הסב הנעלה בתוך בית מלכותו הגדול, והיו מתכוננים בהכנה דרבה לקראת יום המחה, בו ייכנס הרך הנולד לבריתו של אברהם אבינו.

לפתע פתח הרה"ק מרוזין והחל לשוחח עם מחותנו הרה"ק רבי חיים מקוסוב אודות הרה"ק הרבי ר' ברוך'ל ממעזיבוב', ואף סיפר מעשה רב מהצדיק. כססיים הצדיק את דבריו הפטיר ואמר:

"ייקרא שמו של היניק הרך הנולד, כשמו של הצדיק הנורא והנשגב הלזה שדיברנו אודותיו כעת, וייקרא שמו בישראל, למחר בעת היכנסו בברית: ברוך..." חלפו רגעים אחדים של דומיית קודש, ושוב נשמע קולו הקדוש של הרוזינער:

"ווער ס'האט געקענט דעם רבי'ן ר' ברוך'ל, דער האט זיך שוין משער גיווען ווער דער בעש"ט איז געווען" [מי שזכה להכיר את הרבי ר' ברוך'ל, הוא כבר יכול לשער לעצמו מי היה הבעש"ט הקדוש].

והיה ממחרת נקרא שם הינוקא בעת מעמד הברית בתוך היכל בית מדרשו של הרה"ק מרוזין - 'ברוך', כפי הוראת קדשו של הסבא קדישא.

לימים, אמר נכדו הרה"ק רבי חיים מאיר מוויזניץ בעל האימרי חיים:

"לפלא הוא שדברי תורתו של זקני האימרי ברוך' דומים להפליא לסגנון הדברים שנשמעו מפה קדשו של הרה"ק רבי ברוך ממעזיבוב', זה לעומת זה ממש, "אזוי וויא א בליץ [כמו ברק], שארף בליצדינגע ווערטער" [דברים מלאי חריפות כברקים...].

חלפו כארבעה עשורים. יושב היה הרבי הקדוש רבי ברוך מוויזניץ על כס אביו ועורך את שולחנו הטהור לפני ה', בתוך קהל רב, צאן מרעיתו החוסים בצילו הטהור. ליל שבת קודש חול המועד. דממת ליל שלווה עטפה את ויזניץ, מימיו הצוננים של נהר הצירמוש הלבן וזמו והלכו באין מפריע. הערלים שבה נמים מזמן את שנתם, והיהודים נמצאים הם הלא בשולחנו הטהור של הצדיק, לבם ובשרם ירננו אל א-ל חי.

לפתע הופרה השלווה וקולות בהלה רמים חדרו באחת לתוך הטיש. "סיברענט! סיברענט!" [ועור! ועור!]

היה זה יוסיל האופה שפרץ פנימה, שואף ומתנשף חזק בגרון ניהר. "שריפה גדולה פרצה, מספר בתים בחלק העליון של העיירה כבר עולים באש!"

יושבי השולחן קמו והתפזרו הבליזות רבה איש איש לביתו ולמשפחתו. הכל נסים במרוצה עזה ונשימה טרופה לראות בשלום ביתם ומשפחתם.

לשונות ארגמניות מלהטות ובוערות, נשקפות היטב מכיוון הגבעה הגבוהה

ילדי רבנו שלמה // חידת השבוע

חידה: מדוע כה חשוב לקנות דגים לשבת?

הפתרון לחידה מופיע בעלון זה.

כדי לענות על החידה יש לחצי לקו לודמיר 02-3011122

להכנס לשלוחת הילדים - שלוחה מספר 0,

ולפעל לפי ההוראות. הזוכה יקבל זכוי לרכישת מתנה בסך 50 ש"ח.

את התשובה יש להקליט עד ליום ראשון פרשת וישב

הזוכה לפרשת תולדות: יעקב שחר ירושלים

אוצרות ומשגים

הרבי ר' ברוך ממעזיבוב' ורבי ברוך מוויזניץ

- בנו של רבנו שלמה מקארלין, אשר נשא את הרבנית מרת אדל, בתו של רבי ברוך. לאחר פטירת רבי ברוך, החל לשמש כאדמו"ר בעיירה טולצין, ולאחר פטירתו שמש בה בנו רבי שלמה - נכדו של רבנו שלמה מקארלין.

כשלושים ושלוש שנים לאחר פטירתו, נולד הרבי ר' ברוך מוויזניץ, בן היצמח צדיק מוויזניץ, ונכדו של הרבי מרוזין ה'תורת חיים' מקוסוב. בלילה שלפני הברית הורה במפתיע הסב הרבי הקדוש מרוזין לקרא את שמו של התינוק על שם רבי ברוך ממעזיבוב'. שמש כרבי שמונה שנים בלבד, ונפטר ביום כי' כסלו שנת תרנ"ג, ונטמן באהל אבותיו בוויזניץ.

הרבי הקדוש ר' ברוך ממעזיבוב' היה בנם של רבי יחיאל ואדל, בתו היחידה של מרן הבעל שם טוב הקדוש, מיסד החסידות. משך כשלוש שנים גדל בצל סבו הקדוש, לאחר מכן היה לתלמידיהם של המגיד ממעזריטש, ה'תולדות יעקב יוסף, רבי פינקס מקורין ורבי וואלף קיצעס.

החל משנת תקמ"ח החל רבי ברוך לנהג כאדמו"ר ולהנהיג את עדתו, וכשימי החרף התגורר בעירו של סבו - מעזיבוב', ובימי הקץ בעירה טולצין. ביום י"ט כסלו שנת תקע"ב, נפטר בעיר מעזיבוב', ויש נטמן בסמוך לציון סבו רבנו הבעל שם טוב.

אחד מחתניו היה רבי דב בער מטולצין

החיים בלודמיר

החיים בלודמיר בעבר ובהווה

ט"ז כסלו שנת תש"ד

יום ט"ז כסלו תש"ד, זה היום המר והנמהר, בו נהרגו על קידוש ה' אחרוני היהודים בעיר לודמיר.

כשמונה עשר אלף אחינו הקדושים הי"ד עלו על המוקד בתחילת חודש אלול תש"ג, מהם נותרו עוד כארבעת אלפים. אלו רוכזו בתוך גטו חדש שהוקם בלודמיר, שם שוחררו מן החובה לשאת את הטלאי

הצהוב, אולם סבל רב וייסורים רבים היו מנת חלקם, כשעיקר עיסוקם באותם החודשים היה מיון הרכוש היהודי הרב של אלפי הנרצחים. ביום די' בכסלו

באותה השנה, נעקדו על קידוש ה' רוב רובם של יהודי הגטו החדש, למעלה משלושת אלפים במספר.

וביום ט"ז כסלו בא קיצה של לודמיר המעטירה, ואחרוני יהודי העיר נרצחו בידי הנאצים י"ש. גם

קבוצת מנהלי הגטו, שניהלו קשרים עם הנאצים, ותלו בהם תקוות שלא יגעו בהם לרעה, כולם עד

האחרון שבהם עלו על המוקד. ארץ אל תכסי דמם.